

Sundhedsfaglige tilsyn på tandklinikker 2020-2021

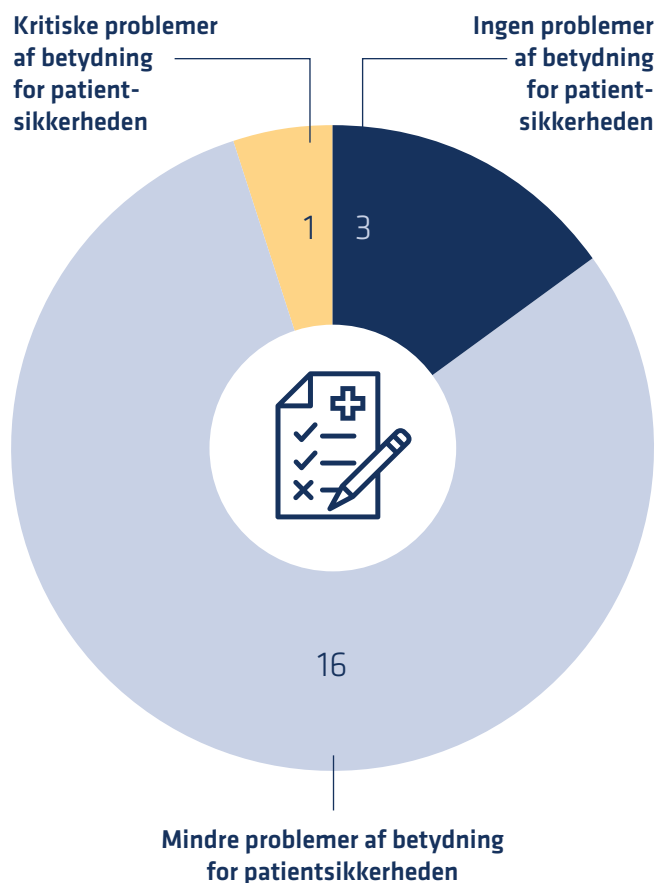
I 2020 og 2021 gennemførte Styrelsen for Patientsikkerhed i alt 20 sundhedsfaglige tilsyn på tandklinikker. Tilsynene havde til formål at vurdere patientsikkerheden og understøtte læring på behandlingsstederne. De tog udgangspunkt i et sæt målepunkter, som bl.a. omhandlede ansvars- og kompetenceforhold, journalføring, informeret samtykke og hygiejne.

Styrelsen for Patientsikkerheds tilsyn med behandlingssteder var i 2020 og 2021 kraftigt påvirket af COVID-19-epidemien og den særlige situation, den medførte, både for behandlingsstederne og for styrelsen. Således blev alle planlagte, stikprøvebaserede tilsyn med behandlingssteder suspenderet i marts 2020, og i en længere periode gennemførte styrelsen kun tilsyn på behandlingssteder, hvor der var en konkret bekymring for patientsikkerheden. Det kunne enten være opfølgende tilsyn på baggrund af tidligere udstedte påbud til en klinik, eller såkaldt reaktive tilsyn på baggrund af fx bekymringshenvendelser.

De planlagte, stikprøvebaserede tilsyn blev genoptaget i efteråret 2021. I alt blev der i løbet de to år gennemført 20 tilsyn på tandklinikker. Af de 20 tilsyn var 11 planlagte, stikprøvebaserede tilsyn, tre var opfølgende tilsyn på baggrund af tidligere udstedte påbud, og seks var reaktive tilsyn på baggrund af bl.a. bekymringshenvendelser.

Resultater fra tilsynene

Resultaterne fra tilsynene viser, at tre af de tandklinikker, der fik tilsynsbesøg i 2020-2021, opfyldte samtlige målepunkter, og der var altså ingen problemer af betydning for patientsikkerheden. Ved 16 af tilsynene konstaterede vi mindre problemer af betydning for patientsikkerheden. Ved et enkelt tilsyn konstaterede vi kritiske problemer af betydning for patientsikkerheden.

Sundhedsfaglige tilsyn på tandklinikker 2020-2021

”Mindre problemer af betydning for patientsikkerheden” indebærer, at der ved tilsynsbesøget var ét eller flere målepunkter, som ikke var opfyldt, men at vi vurderede, at der var tale om forhold, som ikke indebærer en større risiko for patientsikkerheden, og at den enkelte virksomhed relativt let ville kunne rette op på disse forhold.

Vurderingen ”Kritiske problemer for patientsikkerheden” indebærer, at der er forhold, som medfører en væsentligt forøget risiko for patientsikkerheden. I disse tilfælde kan Styrelsen for Patientsikkerhed give et påbud om midlertidigt at indstille virksomheden helt eller delvist, indtil det kan dokumenteres, at de patientsikkerhedsmæssige krav, der er stillet til virksomheden, er opfyldt. Styrelsen følger op på, hvorvidt ændringerne er gennemført, og om påbuddet kan ophæves. Det sker ved et opfølgende tilsyn.

Som opfølgning på det ene tilsyn, hvor styrelsen konstaterede kritiske problemer, blev der således gennemført et nyt tilsynsbesøg på den pågældende klinik, hvor det kunne konstateres, at der var rettet op på de fleste af problemerne. Det opfølgende tilsyn kunne afsluttes med vurderingen ”Mindre problemer af betydning for patientsikkerheden”, og det påbud, der var udstedt til klinikken, kunne ophæves.

Behov for fokus på rengøring og hygiejne

Flere af tilsynets målepunkter handlede om rengøring og hygiejne. På en del klinikker var der problemer med at leve op til kravene om tilstrækkelig daglig rengøring i henhold til de nationale infektionshygiejniske retningslinjer. Under tilsynene har styrelsen haft gode dialoger med klinikkerne om vigtigheden af, at rengøringspersonale er bekendt med de særlige krav til infektionshygiejnisk rengøring på netop tandklinikker.

En del steder var der ikke tilstrækkeligt sikre procedurer for håndtering af og reaktion på vandkvalitetsprøver af unitvand. Det er ikke tilstrækkeligt at foretage regelmæssige vandkvalitetsprøver, uden at man på klinikken forholder sig til resultaterne. Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer (NIR) for Tandklinikker indeholder anbefalinger ved fund af forhøjet totalt kimtal eller antal *Legionella pneumophila*.

På nogle klinikker var der problemer med håndtering og mærkning af sterile pakninger af instrumenter til flergangsbrug. Her er det vigtigt, at pakninger er mærket med dato for sterilisation, og at der er etablerede arbejdsgange for overvågning af, hvornår sterile pakninger udløber.

Nationale Infektionshygiejniske Retningslinjer for Tandklinikker kan findes på Statens Serum Instituts hjemmeside ssi.dk.

Overgange i patientforløb

I forbindelse med røntgenoptagelser er det vigtigt, at patientjournalen tydeligt afspejler både indikation og røntgenbeskrivelser samt eventuelle diagnoser og fund på baggrund af optagelserne. Ved en del af tilsynene var der mangler i journalføringen på dette område.

Journalen skal sikre en kontinuerlig og fortsat behandling på baggrund af kliniske fund. Derfor er det vigtigt, at både årsagen til en røntgenundersøgelse og resultatet af undersøgelsen fremgår af journalen. En god tommelfingerregel er, at det skal være muligt for en anden sundhedsperson at ovetage behandlingen af en patient. Information om journalføring på det tandfaglige område findes på styrelsens hjemmeside stps.dk.

Sundhedsfaglige tilsyn på tandklinikker 2020-2021

Materialehåndtering

Ved ca. halvdelen af tilsynene i 2020-2021 var tilsynets målepunkt om materialehåndtering ikke opfyldt. Der var bl.a. tale om materialer med overskredet holdbarhedsdato og manglende information om fx indhold, holdbarhed og krav til opbevaring.

Problemerne skyldes typisk, at man på klinikken tager materialer eller produkter ud af originalemballagen eller på anden måde gør dem klar til brug, uden at sikre sig, at relevant information på emballagen om fx indhold og holdbarhed følger med det enkelte produkt. Styrelsen for Patientsikkerhed har offentliggjort en folder, der beskriver nogle enkle metoder, som kan sikre, at der ikke opstår tvivl om indhold, holdbarhed eller krav til opbevaring af materialer på klinikken. Folderen kan findes på styrelsens hjemmeside stps.dk.

Rådgivning om patientsikkerhed

Et vigtigt element i Styrelsen for Patientsikkerheds tilsyn med behandlingssteder er sparring og rådgivning om patientsikkerhed og patienters retsstilling. Tilsynsbesøgene er præget af gode og konstruktive dialoger med behandlingsstederne om patientsikkerhedsmæssige problemstillinger, og derudover opfordres alle behandlingssteder til at benytte sig af muligheden for telefonisk rådgivning. Det gælder både de behandlingssteder, der har fået varslet et tilsyn, og dem, der ikke får tilsynsbesøg.

Kontakt os for rådgivning

Styrelsen for Patientsikkerhed
Tilsyn og Rådgivning Øst

Telefon: 72 22 74 50 mandag-fredag: 8.00-15.00
E-mail: trost@stps.dk

»Journalen skal sikre en kontinuerlig og fortsat behandling på baggrund af kliniske fund. Derfor er det vigtigt, at både årsagen til en røntgenundersøgelse og resultatet af undersøgelsen fremgår af journalen. En god tommelfingerregel er, at det skal være muligt for en anden sundhedsperson at ovetage behandlingen af en patient.«